

สรุปผลการประชุม

คณะกรรมการวิชาการอารักขาพืชระดับภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ ๒๙
(29th The Asia and Pacific Plant Protection Commission - APPPC)
ระหว่างวันที่ ๗ - ๑๑ กันยายน ๒๕๕๗ ณ เมืองบาห์ลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

การประชุมคณะกรรมการวิชาการอารักขาพืชระดับภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (APPPC) ครั้งที่ ๒๙ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประเทศสมาชิกได้รับทราบ แลกเปลี่ยน และร่วมกันวางแผนการดำเนินงานด้านกักกันพืช (plant quarantine) การบริหารจัดการศัตรูอันตรายทางการเกษตร (pesticide management) และการบริหารจัดการศัตรูพืชแบบบูรณาการ (Integrated Pest Management-IPM) การประชุมครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมประชุม รวม ๗๒ คน จากประเทศสมาชิก APPPC ๒๑ ประเทศ ได้แก่ เครือรัฐออสเตรเลีย สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐฟีจี สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า สหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาล นิวซีแลนด์ สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐเกาหลี รัฐเอกราชซามัว สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา ราชอาณาจักรไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต ราชอาณาจักรตองกา และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม รวมทั้งผู้แทนองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติประจำภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (FAO Regional Office for Asia and Pacific - RAP) ผู้สังเกตการณ์จากประเทศญี่ปุ่น และผู้แทนจากองค์กร Commonwealth Agricultural Bureau International (CABI) โดยมี Dr.Antarjo Dikin, Director of Center for Plant Quarantine and Biosafety ของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เป็นประธานการประชุม ผลการประชุมที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

๑. ผลการดำเนินงานในรอบ ๒ ปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๕๗-๒๕๕๘) ที่ประชุมรับทราบผลการดำเนินงานตามแผนงานที่ได้รับการเห็นชอบจากการประชุม APPPC ครั้งที่ ๒๘ เมื่อปี ๒๕๕๖ ซึ่งจัดขึ้น ณ เกาะเจจู สาธารณรัฐเกาหลี ได้แก่

๑.๑ สถานภาพการให้การรับรอง The Amendment of the Plant Protection Agreements ปี ๑๙๘๓ และ ๑๙๙๙ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง สมาชิก ๑๘ ประเทศจากทั้งหมด ๒๕ ประเทศให้การรับรอง The Amendment of the Plant Protection Agreements ปี ๑๙๘๓ แล้ว ซึ่งมีผลให้ประเทศสมาชิกต้องจ่ายเงินค่าบำรุงสมาชิกในแต่ละปี สำหรับการรับรอง The Amendment of the Plant Protection Agreements ปี ๑๙๙๙ มีสมาชิก ๖ ประเทศให้การรับรองส่วนแรกที่เกิดขึ้นให้สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยการอารักขาพืชระหว่างประเทศ (International Plant Protection Convention-IPPC) และมีเพียง ๓ ประเทศที่ให้การรับรองส่วนแรกและส่วนที่สองซึ่งเป็นความตกลงให้ตัดมาตรการสกัดกั้นโรคใบไหม้ละตินอเมริกา (South American Leaf Blight-SALB) เข้ามาในภูมิภาค ทั้งนี้ประเทศสมาชิกที่ให้การรับรองยังไม่ถึง ๒ ใน ๓ ทำให้ความตกลงดังกล่าวยังไม่มีผลบังคับใช้

๑.๒ การดำเนินงานตามแผนกิจกรรมการจัดประชุม สัมมนาและฝึกอบรม ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้มแข็งของประเทศสมาชิก ในการปฏิบัติตามมาตรฐานระหว่างประเทศด้านมาตรการสุขอนามัยพืช (International Standard for Phytosanitary Measures-ISPM) เช่น แนวทางเฝ้าระวัง (ISPM ๖) ระบบสำหรับการบริหารจัดการความเสี่ยงศัตรูพืช (ISPM ๑๔) และมาตรการควบคุมวัสดุบรรจุภัณฑ์ไม้ที่ใช้ในการค้าระหว่างประเทศ (ISPM ๑๕) การพัฒนาความรู้และประสบการณ์ของประเทศสมาชิกเกี่ยวกับการตรวจวินิจฉัยและเฝ้าระวังโรค SALB การพัฒนาระบบออกใบรับรองสุขอนามัยพืชแบบ

อิเล็กทรอนิกส์ (ISPM ๑๒) การบริหารจัดการวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่สอดคล้องตามอนุสัญญาที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการแมลงวันผลไม้ และการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลของประเทศสมาชิก

๒. การรายงานสถานการณ์ของประเทศสมาชิกระหว่างปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗ ที่ประชุมรับทราบรายงานจากผู้แทนสมาชิกแต่ละประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงในด้านกักกันพืช การบริหารจัดการวัตถุอันตรายทางการเกษตร และการบริหารจัดการศัตรูพืชแบบบูรณาการ ประเด็นสำคัญที่อาจมีผลกระทบต่อประเทศไทย ได้แก่ การพบโรคใบไหม้ของข้าว (rice blast และ bacterial leaf blight) ในบางจังหวัดของราชอาณาจักรกัมพูชา การระบาดของตั๊กแตนชนิด yellow-spined bamboo locust ทางตอนเหนือของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นอกจากนี้ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้าเกี่ยวกับรายชื่อวัตถุอันตรายทางการเกษตร ๔ ชนิดที่ขึ้นบัญชีเพื่อออกการพิจารณายกเลิกการใช้ ได้แก่ polychlorinated naphthalenes, hexachlorobutadiene, pentachlorophenol and its salt and ether และ methamidophos

๓. แผนการดำเนินงานในปี ๒๕๕๙-๒๕๖๐ ที่ประชุมเห็นชอบแผนการดำเนินงานเพื่อเพิ่มศักยภาพของประเทศสมาชิกในด้านต่างๆ ดังนี้

๓.๑ ด้านกักกันพืช

๓.๑.๑ กิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐาน ISPM

- โปรแกรมแนวทางเฝ้าระวังศัตรูพืช (pest surveillance program) ระยะเวลา ๖ ปี โดยใน ๒ ปีแรกจะจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้และสร้างความเข้าใจในหลักการของ ISPM 6 ฉบับที่กำลังดำเนินการปรับปรุง รวมถึงหลักการในการออกแบบ วางแผน การสร้างความร่วมมือต่างๆ ในกิจกรรมของการเฝ้าระวังศัตรูพืช

- จัดทำโครงการนำร่องพัฒนาระบบออกใบรับรองสุขอนามัยพืชแบบอิเล็กทรอนิกส์โดยความช่วยเหลือจากประเทศออสเตรเลียร่วมกับสมาชิก ๖ ประเทศ รวมทั้งประเทศไทย

- ติดตามการปฏิบัติตามมาตรฐาน ISPM 15 Regulation of wood packaging material in international trade ของประเทศสมาชิก

- การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาคเพื่อพิจารณาร่างมาตรฐาน ISPM ในปี ๒๕๕๙ และ ๒๕๖๐ โดยสาธารณรัฐเกาหลีรับเป็นเจ้าภาพและให้เงินสนับสนุนผู้เข้าร่วมประชุม

- การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการตามแนวทางมาตรฐาน ISPM 31 Methodologies for sampling of consignments โดยสาธารณรัฐอินโดนีเซียเป็นเจ้าภาพ และกำลังพิจารณากรณีศึกษาในสินค้าเมล็ดพันธุ์พืชหรือสินค้าเพื่อนำมาบริโภค

๓.๑.๒ การพัฒนามาตรฐานระดับภูมิภาคด้านมาตรการสุขอนามัยพืช (Regional Standard for Phytosanitary Measures - RSPMs) เกี่ยวกับการกำจัดแมลงวันผลไม้ในมะม่วงโดยใช้น้ำร้อน นอกจากนี้ผู้แทนประเทศไทยได้ร่วมหารือกับเลขาธิการ APPPC ในการเสนอจัดทำมาตรฐาน RSPM เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงศัตรูพืชในการผลิตเมล็ดพันธุ์ ซึ่งประเทศไทยให้ความสนใจในฐานะที่เป็นแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดและเมล็ดพันธุ์ฝักส่งออก อย่างไรก็ตามผลการหารือขอให้ประเทศไทยพิจารณาเสนอประเด็นของการจัดทำมาตรฐานที่ชัดเจนขึ้นเพื่อนำเสนอในการประชุมครั้งหน้า ซึ่งอาจจะบูรณาการที่เฉพาะกับชนิดพืชหรือศัตรูพืชของเมล็ดพันธุ์ที่มีการผลิตในภูมิภาค และควรเป็นมาตรการที่สอดคล้องกับร่างมาตรฐาน ISPM เกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายเมล็ดพันธุ์ ระหว่างประเทศที่อยู่ระหว่างดำเนินการของ IPPC

๓.๒ การบริหารจัดการศัตรูพืชแบบบูรณาการ

๓.๒.๑ การจัดฝึกอบรมเรื่องแมลงวันผลไม้ในปี ๒๕๕๙ โดยสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามรับเป็นเจ้าภาพ ร่วมกับการสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญจากสาธารณรัฐประชาชนจีน

๓.๒.๒ การประชุมเชิงปฏิบัติการแนวทางการสร้างอำนาจให้กับเกษตรกรด้วยการบริหารจัดการศัตรูพืชแบบบูรณาการ ประเทศไทยโดยกรมส่งเสริมการเกษตรรับเป็นเจ้าภาพในปี ๒๕๖๐ และสนับสนุนงบประมาณจำนวน ๑๕,๐๐๐ US\$

๓.๓ การบริหารจัดการวัตถุอันตรายทางการเกษตร

๓.๓.๑ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ/ฝึกอบรมเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน bio-pesticide ภายในไตรมาสที่ ๓ ของปี ๒๕๕๙ โดยประเทศไทยรับเป็นเจ้าภาพ

๓.๓.๒ การแลกเปลี่ยนข้อมูลสถานภาพของการควบคุมวัตถุอันตรายทางการเกษตรของประเทศสมาชิก โดยเสนอให้แต่ละประเทศส่งรายชื่อ pesticide ที่ห้ามใช้หรือเป็นทางเลือก ให้ประเทศมาเลเซียเป็นผู้รวบรวม และส่งให้ฝ่ายเลขานุการ APPPC นำข้อมูลลงใน website ของ APPPC

๓.๔ การดำเนินงานเกี่ยวกับโรค SALB

ประเทศมาเลเซียรับเป็นผู้ดำเนินการติดตามประสานงานกับประเทศบราซิลเพื่อจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับโรค SALB ทั้งนี้หากไม่ได้รับความร่วมมือจากประเทศบราซิลอีก อาจเปลี่ยนแผนไปประสานงานประเทศอื่นในภูมิภาคอเมริกาใต้แทน อย่างไรก็ตามประเทศสมาชิกควรทำความเข้าใจในเอกสารฝึกอบรมต่างๆเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชของโรค SALB ที่จัดทำขึ้นมาแล้วด้วย นอกจากนี้ประเทศมาเลเซียแจ้งว่าได้จัดทำเว็บไซต์ <http://salb-asia.blogspot.com> เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับ SALB ซึ่งประเทศสมาชิกสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้

๓.๕ การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิก

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้แต่ละประเทศพิจารณาข้อมูลที่จะเผยแพร่เพื่อการแลกเปลี่ยนทั้งในกิจกรรมด้านกักกันพืช บริหารจัดการศัตรูพืชแบบบูรณาการ และการบริหารจัดการวัตถุอันตรายทางการเกษตร โดยเฉพาะข้อมูลเพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านกักกันพืช แนวทางปฏิบัติที่ดีของแต่ละประเทศในการป้องกันการรุกรานของศัตรูพืช และการกำจัดให้หมดสิ้นไป และข้อมูลผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านของแต่ละประเทศ โดยขอให้ประเทศสมาชิกแบ่งปันข้อมูลเหล่านี้ลงใน website ของ APPPC เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

๔ ประมาณการค่าใช้จ่ายสำหรับกิจกรรมในปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐

ที่ประชุมเห็นชอบการจัดสรรงบประมาณสำหรับกิจกรรมต่างๆตามแผนการดำเนินงานปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐ รวมเป็นเงิน ๔๕๗,๖๕๐ US\$ ทั้งนี้จากค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี ที่ประชุมจึงเห็นชอบให้เพิ่มค่าบำรุงสมาชิกจากเดิมอีก ๕ % โดยประเทศไทยต้องจ่ายเป็นเงิน ๑๔,๔๔๕ US\$ หรือปีละ ๗,๒๒๒.๕ US\$

๕. กำหนดการประชุม The Asia and Pacific Plant Protection Commission ครั้งที่ ๓๐

ที่ประชุมเห็นชอบให้ประเทศนิวซีแลนด์เป็นเจ้าภาพจัดประชุม The Asia and Pacific Plant Protection Commission ครั้งที่ ๓๐ ในปี ๒๕๖๐ ณ เมือง Tauranga ประเทศนิวซีแลนด์ และประเทศไทยรับเป็นเจ้าภาพการประชุมครั้งที่ ๓๑ ในปี ๒๕๖๒